

ADROMI GROEP

Project: Hogelandseweg nabij 1 te Biggekerke
Onderwerp: Blootstellingsrisico gewasbeschermingsmiddelen
Kenmerk: wil/R202375/2302a
Auteurs: J. Wildschut
Datum: 12-12-2023
Bijlagen: -

Adromi B.V.
Reeweg 146
3343 AP Hendrik-Ido-Ambacht

T 078 – 684 55 55
F 078 – 684 55 59

algemeen@adromi.nl
www.adromi.nl

1. Inleiding

In opdracht van B&RO Advies is onderhavige notitie opgesteld. Dit in verband met het plan om in Biggekerke aan de Hogelandseweg *nabij* 1 negen vrijstaande woningen op te richten. Het plan wordt gerealiseerd op basis van het zogenaamde 'ruimte voor ruimte' beleid. De beoogde ontwikkeling bevindt zich in landelijk gebied, ten noordoosten van de kern van Biggekerke. De locatie is kadastraal bekend als gemeente Valkenisse, sectie G, nummers 1633, 1890 en 191 gedeeltelijk.

Vanwege de ligging van de beoogde woningbouwlocatie in de nabijheid van agrarisch bestemde gronden is onderhavig locatiespecifiek onderzoek uitgevoerd naar de ruimtelijke aanvaardbaarheid in relatie tot toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op de agrarische gronden in de nabijheid van het plangebied.

1.1. Gebruik gewasbeschermingsmiddelen

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt gereguleerd door Verordening 528/2012/EU (hierna ook: Biocidenverordening). In deze Verordening is bepaald dat alleen gewasbeschermingsmiddelen op de Europese markt mogen worden toegelaten waarvan voldoende is vastgesteld dat deze geen gevaar vormen voor de volksgezondheid. Daarbij wordt naast blootstelling via consumptie ook blootstelling bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen beoordeeld, zowel voor betreft toepassers als voor omwonenden, waaronder mensen met een bijzondere kwetsbaarheid (artikel 19 en punt 24 van bijlage VI van de Verordening). Voor wat betreft die laatste groep wordt de bescherming van zwangeren en kleine kinderen concreet benoemd (punt 3 van de considerans van de verordening).

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) beoordeelt volgens internationale afspraken en de in genoemde Verordening verankerde criteria of gewasbeschermingsmiddelen en biociden – bij juist gebruik – veilig zijn voor mens, dier en milieu en of ze werkzaam zijn. Op grond van deze beoordeling besluit het college of een middel in Nederland verkocht en gebruikt mag worden. Daarbij stelt het ook duidelijke voorschriften verplicht, die minimaal op het etiket moeten staan (het zogenaamde wettelijk gebruiksvoorschrift). Het gebruiksvoorschrift schrijft niet alleen de toepassingswijze voor (professioneel en/of particulier gebruik, aantal toepassingen per jaar, toepassingsintervallen, veiligheidstermijn – d.w.z. minimale

termijn tussen toepassing en oogst etc.), maar hierin is ook aangegeven voor welke doelstellingen en voor welke teelten een middel mag worden ingezet.

Voorgaande betekent dat in het kader van onderhavige rapportage geen rekening behoeft te worden gehouden met toegelaten gewasbeschermingsmiddelen welke als schadelijk voor de volksgezondheid mogen worden beschouwd bij toepassing volgens het gebruiksvoorschrift.

Relevant daarbij is dat een beoordeling aan de hand van de Verordening ervan uitgaat dat een gewasbeschermingsmiddel geen gevaar voor de volksgezondheid mag opleveren, zonder dat hiervoor aanvullende maatregelen zouden moeten worden getroffen in de vorm van afscherming o.i.d., aangezien in de toelatingsprocedure een reëel, worst case gebruikspatroon dient te worden aangehouden (zie artikel 19, lid 2a van de Verordening).

In onderhavige rapportage wordt enkel het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen beschouwd in bedrijfsmatige context. Particulier gebruik en professionele inzet van gewasbescherming in niet agrarisch cq. openbaar gebied (zoals op laanbomen, parkvegetatie, sportvelden, natuurgebieden en begraafplaatsen) is niet beschouwd.

1.2. Aandachtszones

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet een aanvullende afweging worden gemaakt tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de volksgezondheid. Aangezien de afstand welke (minimaal) aangehouden moet worden tot gevoelige objecten niet concreet in een regeling is voorgeschreven, volgt uit rechtspraak dat op grond van de Wet ruimtelijke ordening dient te worden beoordeeld of sprake is van een aanvaardbaar risico op drift (onbedoelde verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen buiten het behandelde perceel via de lucht).

Zoals uit paragraaf 1.1 blijkt, verdient dit uitgangspunt nuancering, nu volgens de Biocidenverordening gewasbeschermingsmiddelen al geen schade voor de volksgezondheid mogen veroorzaken zonder extra maatregelen zoals extra afstand of afscherming.

Uit jurisprudentie blijkt verder dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een aandachtszone hanteert van 50 meter tussen gevoelige functies en agrarische percelen waar gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt¹. Indien een kortere afstand wordt aangehouden tussen een gevoelige functie en gronden waar sprake kan zijn van toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, dan dient een planologisch besluit volgens genoemde rechtspraak te voorzien in een deugdelijke motivering middels een zogenaamd 'locatiespecifiek onderzoek'.

Een reguliere aanwezigheid in de buitenlucht dient hierbij als het bepalende blootstellingsscenario te worden beschouwd. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in de tuin bij een woning (verblijf op een terras, spelende kinderen etc.). Blootstelling in een gebouw is hierbij niet bepalend, alleen al omdat in die situatie geen sprake zal zijn van blootstelling van de huid (druppels) en/of orale blootstelling (handmond bewegingen).

¹ ABRvS 30 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:855

Onderhavige onderzoeksrapportage beoogt te voorzien in genoemd locatiespecifiek onderzoek ter onderbouwing dat een kortere afstand als ruimtelijk aanvaardbaar kan worden beschouwd.

1.3. Representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden

Op basis van rechtspraak dient bij het bepalen van de invloed van bedrijfsmatige activiteiten, waaronder ook de invloed toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op het woon- en leefklimaat te worden uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden.

Deze invulling dient representatief te zijn in die zin dat in principe geen rekening hoeft te worden gehouden met een ingrijpende, of anderszins niet voor de hand liggende, omschakeling in de bedrijfsactiviteiten. De invulling dient daarentegen maximaal te zijn in relatie tot de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. Idem dient rekening te worden gehouden met een maximale invulling van de beoogde gevoelige functies.

Doel van deze aanpak is een worstcase benadering waarbij rekening wordt gehouden met de bestemde exploitatiemogelijkheden zonder dat dit mag leiden tot een woon- en leefklimaat dat niet aanvaardbaar is, gelet op hiermee mogelijk samenhangende gezondheidseffecten (ook op de lange termijn).

2. Bouwplan en omgeving

2.1. Bouwplan

Het bouwplan heeft betrekking op de realisatie van 9 grondgebonden woningen in één bouwlaag met kap. Ontsluiting vindt plaats via de Hogelandseweg. In de huidige situatie is het betrokken terrein in gebruik als agrarisch bouwperceel. Figuur 1 geeft een overzicht van de beoogde situatie, waarbij is voorzien in groene afscherming aan de noordwestzijde en de noordoostelijke- en zuidoostelijke zijde.

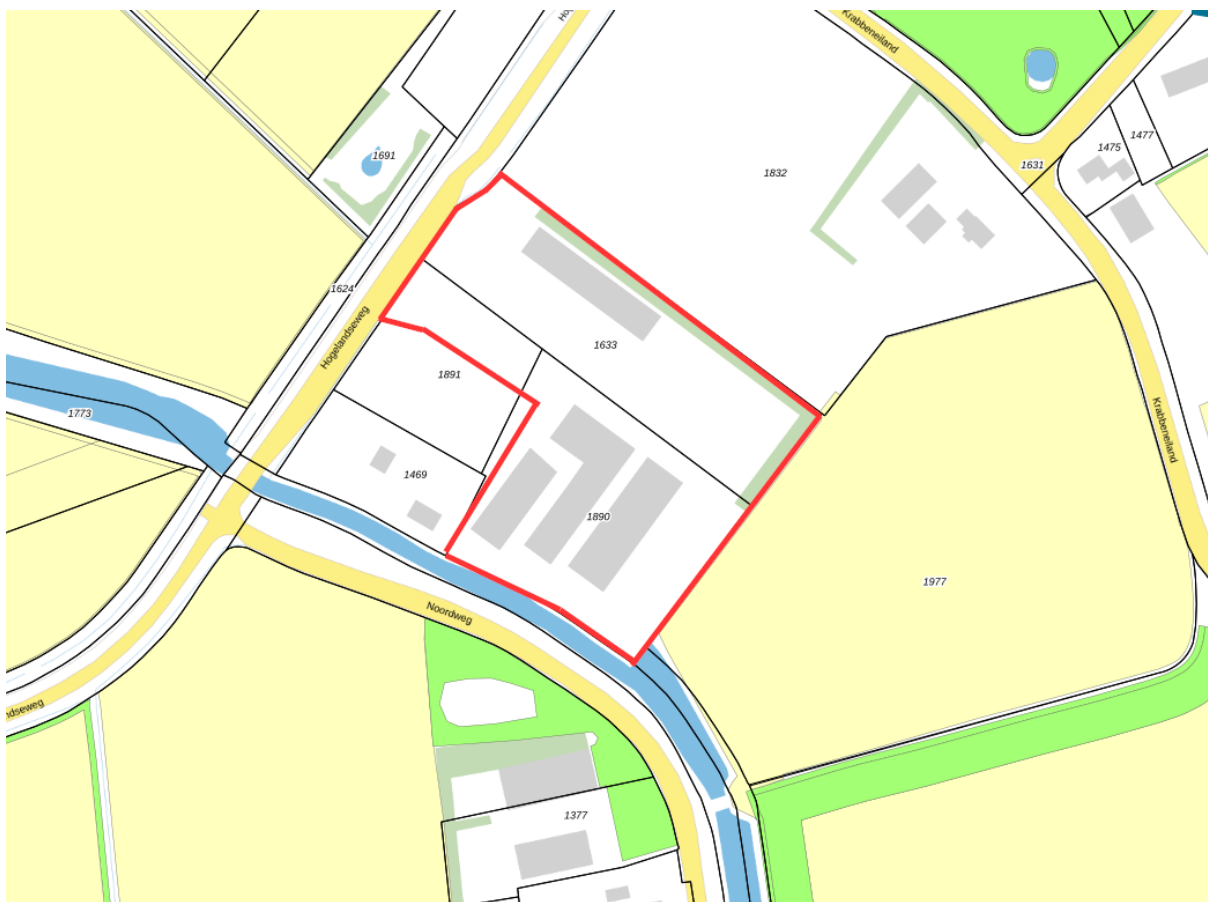

Figuur 1: terreinlayout beoogde situatie (bron: B&RO Advies)

2.2. Omgeving

In de omgeving is sprake van agrarische percelen. Ten zuiden is sprake van een camping en ten noorden is sprake van een nieuwe woonbestemming. Via de basisregistratie gewaspercelen kan een indruk worden gegeven van het agrarische grondgebruik. Blijkens deze basisregistratie zijn de agrarische gronden in de directe omgeving overwegend in gebruik voor akkerbouw. Direct ten zuidwesten was in 2023 sprake van de teelt van wintertarwe.

Verwezen wordt naar figuur 2.

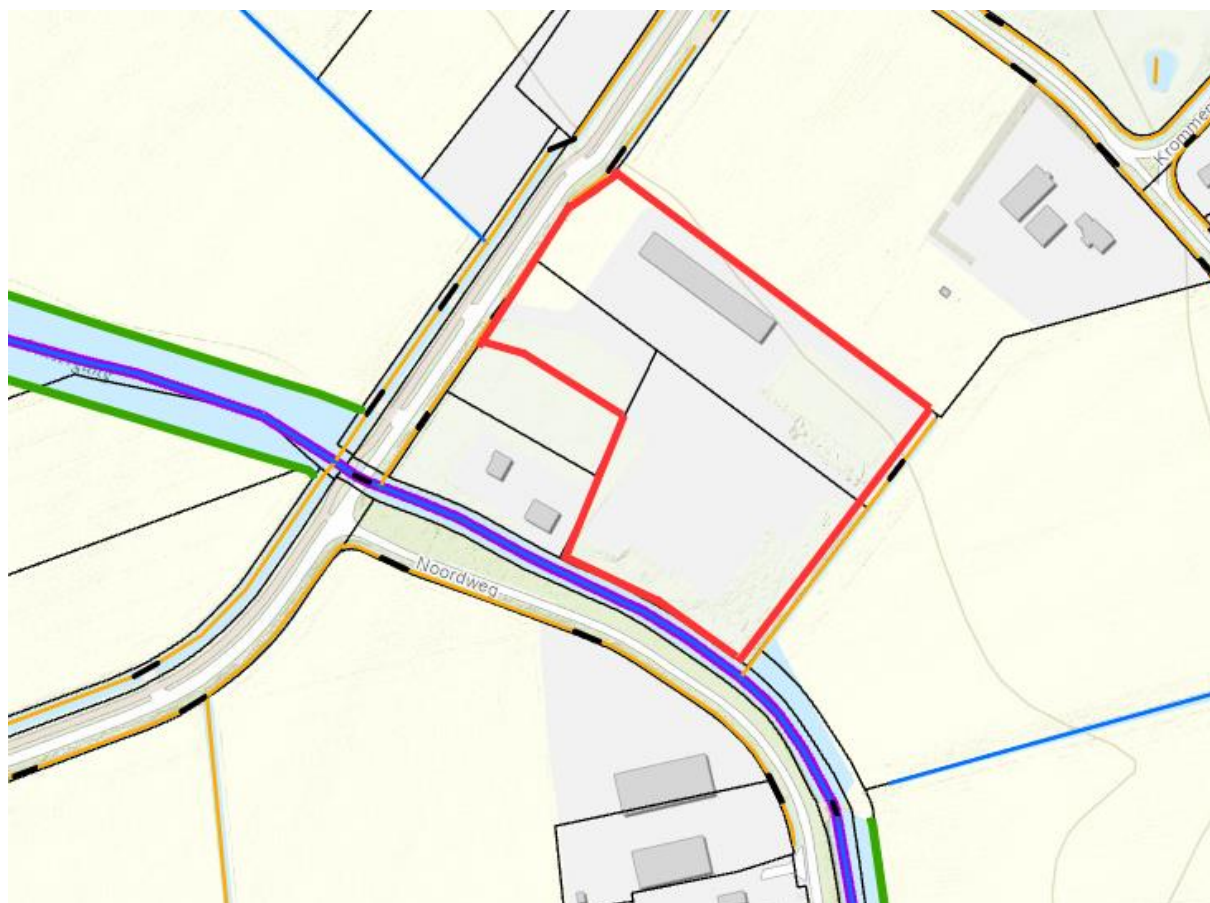

Figuur 2: uitsnede basisregistratie gewaspercelen, locatie indicatief rood omlijnd (bron: PDOK)

2.3. Water

Blijkens de kaart 'Bufferstroken en teeltvrije Zones' van het Waterschap Scheldestromen is sprake van een niet jaarrond watervoerende watergang aan de zuidwestzijde van het perceel. Dit betreft een tertiaire watergang, geregistreerd onder nummer OAF30218. Ten zuiden is de Meliskerksche Watergang gelegen, een primaire watergang welke wel jaarrond watervoerend is. Verwezen wordt naar figuur 3.

De locatie is niet gelegen in grondwaterbeschermingsgebied.

Figuur 3: uitsnede kaart Bufferstroken en teeltvrije Zones, locatie indicatief rood omlijnd (bron: Waterschap Scheldestromen)

3. Activiteitenbesluit milieubeheer

Als een bedrijf geen relevante bestrijdingsmiddelen zou toepassen (biologische productie en/of met zogenaamde laag risico stoffen², alternatieve bestrijding van plagen), dan hoeft uit de aard der zaak ook geen spuitzone te worden aangehouden. Echter in het kader van dit onderzoek dient het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen als maximale representatieve invulling van de planologische mogelijkheden te worden beschouwd. Relevant hierbij is verder dat zogenaamde biologische gewasbeschermingsmiddelen³ net zo goed toelating van het Ctgb nodig hebben voor professionele toepassing, waarbij voor die middelen eveneens maximaal acceptabele blootstellingsnormen gelden.

Bij bedrijfsmatige toepassing van gewasbeschermingsmiddelen dient te worden voldaan aan het Activiteitenbesluit milieubeheer. Hierbij geldt verder dat bepaalde gewasbeschermingsmiddelen enkel voor professionele toepassingen zijn toegelaten en niet voor huis-, tuin- en keukengebruik. In een dergelijke hobbymatige context zal verder hoogstens sprake zijn van individuele handmatige bespuitingen, niet van integrale behandeling van een perceel (rijbehandeling met een spuitmachine).

3.1. Driftreductie

In artikel 3.78a, lid 1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer is vastgelegd dat in ieder geval een driftreductie moet worden bereikt van 75%, bepaald volgens Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van neerwaartse en op- en zijwaartse spuittechnieken, versie van 1 juli 2017 (artikel 3.78a, lid 2 Activiteitenbesluit milieubeheer jo. artikel 3.81 Regeling omgevingsrecht - Rarim)⁴.

3.2. Teeltvrije zone

Op grond van het Activiteitenbesluit worden aanvullende beperkingen gesteld aan de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op korte afstand van oppervlaktewater, in de vorm van een teeltvrije zone en/of aanvullende driftreducerende technieken.

Uitgaande van artikel 3.80 van het Activiteitenbesluit milieubeheer dient voor diverse laagblijvende teelten (neerwaarts spuiten) te worden uitgegaan van een teeltvrije zone van 1 meter overeenkomstig artikel 3.80, lid 1 onder b van het Activiteitenbesluit milieubeheer, mits een driftreductie wordt bereikt van 90%. Zou gekozen worden voor een standaard driftreductie van 75%, dan dient een teeltvrije zone van 1,50 meter te worden aangehouden.

Voor handmatige spitsgewijze onkruidbestrijding met afscherming (kap) geldt in principe geen teeltvrije zone.

² Gewasbeschermingsmiddel dat blijkens toelating voldoet aan de criteria van bijlage II, punt 5 van Verordening EU/1107/2009.

³ Een biologisch gewasbeschermingsmiddel kan chemisch identiek zijn aan een regulier beschermingsmiddel. Enig verschil is dat het middel en de daarin aanwezige werkzame stoffen een biologische oorsprong hebben en niet zijn gesynthetiseerd.

⁴ Door toepassing van bijvoorbeeld een tunnelspuit, een dwarsstroomspuit of axiaalspuit met schermen aan de installatie zelf of driftarme doppen. Het Activiteitenbesluit bevat op dit punt een aanvullende regeling voor wat betreft de toe te passen spuitdoppen (artikel 3.83, lid 4 Activiteitenbesluit milieubeheer).

4. Bestemmingsregeling

4.1. Geldend bestemmingsplan

Voor de omgeving en een deel van de beoogde ontwikkeling geldt het bestemmingsplan “Buitengebied Veere”, vastgesteld op 30 mei 2013. Aansluitend is dit bestemmingsplan een aantal malen herzien:

- Eerste herziening 11 juni 2015 en 2 februari 2017;
- Tweede herziening 20 april 2017 en 24 februari 2021
- Derde herziening 9 november 2017 en 6 juni 2019
- Vierde herziening 11 november 2020
- Vijfde herziening 7 juli 2021

Daarnaast geldt ter plaatse van de beoogde ontwikkeling deels het bestemmingsplan “Hoge Duvekotsweg 12”, vastgesteld op 2 juli 2015. Dit bestemmingsplan had betrekking op de beëindiging van de intensieve veehouderijtak aan de Hogelandseweg 1.

Tot slot gelden een drietal voorbereidingsbesluiten waarmee nieuwvestiging van recreatieappartementen in het buitengebied, hyperscale datacenters en kampeermiddelen worden uitgesloten, hetgeen in onderhavige context niet relevant is.

Op onderstaande uitsnede van de verbeelding van de bestemmingsregeling in afbeelding 4 is de projectlocatie rood omlijnd aangegeven.

4.2. Agrarische gronden

4.2.1. Aanduidingen

De gronden rondom de beoogde woningbouwlocatie zijn aangeduid voor ‘Agrarisch met waarden - landschapswaarden’ alsook voor ‘Waarde – Archeologie 3’, dan wel ‘Waarde – Archeologie 1’. Verder zijn de gronden aangeduid voor ‘Open, nagenoeg onbebouwd gebied’ alsook deels voor ‘Kreekruggen, gebied met kenmerkend bebouwingspatroon’. Er zijn hier geen bouwvlakken ingetekend.

4.2.2. Bestemmingen

Gronden welke zijn aangeduid voor ‘agrarisch met waarden - landschapswaarden’ zijn bestemd voor grondgebonden agrarische bedrijven. Op grond van deze bestemming worden er geen beperkingen gesteld aan de aard van de te voeren teelten. Er zijn op deze omliggende gronden geen bouwvlakken ingetekend.

Gronden aangeduid voor ‘Waarde – archeologie 3’ en ‘Waarde – archeologie 1’ zijn tevens bestemd voor de bescherming van mogelijk aanwezige archeologische waarden. Er geldt hierbij een wabo-aanlegvergunningstelsel voor kort gezegd het uitvoeren van grondwerkzaamheden. Ter plaatse van de aanduiding ‘Kreekruggen, gebied met kenmerkend bebouwingspatroon’ geldt tevens een wabo-aanlegvergunningstelsel, gericht op het behoud van de aanwezige kreekrug. Aangezien deze dubbelbestemmingen in principe verder geen gevolgen hebben voor de maximale planologische gebruiksmogelijkheden, komt deze dubbelbestemming verder niet in detail aan de orde.

Op grond van de aanduiding 'Open, nagenoeg onbebouwd gebied' alsook deels voor 'Kreekruggen, gebied met kenmerkend bebouwingspatroon' is sprake van een wabo-aanlegvergunningenstelsel voor de aanplant van nieuwe houtgewassen.

Gelet op deze bepaling kan worden uitgesloten dat de betrokken gronden in gebruik zullen worden genomen voor fruitteelt, boomteelt en sierteelt in de vorm van heesters, mede nu geen aanvragen bekend zijn met het oog op aanplant van houtgewassen op deze gronden.

4.2.3. Bouwregels

Op de gronden is geen bouwvlak ingetekend. De gronden mogen om die reden enkel worden bebouwd met bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde. Ook voeder- en mestsilo's zijn enkel toegelaten binnen een bouwvlak.

De bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag maximaal 1 meter bedragen. Overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen maximaal 2 meter zijn. In deze laatste categorie vallen bijvoorbeeld teeltondersteunende voorzieningen.

Figuur 4: uitsnede bestemmingsplan "Drechterland Noord 2011" locatie rood omlijnd (bron: ruimtelijkeplannen)

4.3. Conclusie

In het kader van onderhavige notitie is relevant dat het bestemmingsplan een beperking stelt aan de teelt van houtgewassen. Verder blijkt uit de bouwvoorschriften dat geen hoge teeltondersteunende voorzieningen zijn toegelaten.

Dit betekent dat enkel rekening behoeft te worden gehouden met laagblijvende (niet houtige) teelten waarbij sprake is van neerwaarts spuiten. Vanuit oogpunt van driftblootstelling is dit relevant. Immers bij de teelt van houtgewassen en/of fruitteelt in boomgaarden ook sprake van opwaarts en zijwaarts spuiten. Verder zal in bijvoorbeeld een boomgaard ook sprake zijn van toepassing van gewasbeschermingsmiddelen buiten het volbladseizoen. Om die reden is het risico op driftblootstelling hoger bij dergelijke teelten dan hier het geval kan zijn.

Er kan ter plaatse rekening worden gehouden met gewasbehandeling in de context van akkerbouw, tuinbouw en/of sierteelt waarbij uitsluitend neerwaarts wordt gespoten.

5. Beoordeling

5.1. Verspreidings- en blootstellingsmodellen

Als achtergrond bij onderhavige rapportage is van belang, dat blijkens de uitspraak Asdonkterrein Beuningen⁵ de Afdeling bestuursrechtspraak het gebruik van het zogenaamde EFSA-OPEX model niet accepteert voor de ruimtelijke ordening. In de uitspraken Lentsesteeg Rheden⁶, Heilig Kempke Lith⁷ en Slotstraat Opijnen⁸ is deze stellingname bevestigd.

Het belangrijkste element in de uitspraak Beuningen zijn de kanttekeningen welke door de Afdeling worden geplaatst bij de toxicologische uitgangspunten waar het EFSA-OPEX model gebruik van maakt. Deze uitgangspunten volgen uit richtlijnen welke door OECD en/of ECHA zijn vastgesteld. Aangezien het EFSA-OPEX model deze toxicologische uitgangspunten deelt met alle andere verspreidingsmodellen, zullen vooralsnog geen door de Afdeling geaccepteerde uitspraken kunnen worden gedaan over de mate van driftblootstelling.

5.2. Inpassing zonder modelmatige beoordeling

Op grond van de huidige rechtspraak kan nog steeds afgeweken worden van de 50 meter middels een deugdelijk locatiespecifiek onderzoek, waarbij kan worden aangetoond dat onder de gegeven omstandigheden ook bij het hanteren van een kortere afstand een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij een gevoelige functie is gegarandeerd. Hierbij is het een vereiste dat dit alles onderzocht wordt door een milieudeskundige⁹.

In een recente uitspraak¹⁰ is geoordeeld: “Een kleinere afstand kan aanvaardbaar zijn indien (bijvoorbeeld) driftreducerende maatregelen worden getroffen”. In deze uitspraak heeft de Afdeling overwogen dat, in het geval het agrarische perceel direct gelegen is naast het perceel met de gevoelige functie, het plaatsen en in stand houden van een struweelhaag voldoende is onderbouwd dat een kortere afstand van 50 meter kan worden aangehouden. Onderhoud en instandhouding van een dergelijke haag dient daarbij te worden verzekerd middels een voorwaardelijke verplichting.

De met deze uitspraak ingezette lijn is in een andere uitspraak bevestigd¹¹, waarbij in die uitspraak wordt verwezen naar het zogenaamde OBO onderzoek van RIVM. Uit dit rapport van RIVM blijkt dat mensen in de nabijheid van agrarische gronden blootgesteld staan aan kleine hoeveelheden stoffen afkomstig uit gewasbeschermingsmiddelen die niet alleen uit voedsel afkomstig zijn¹². Uit dit onderzoek van RIVM blijkt eveneens, dat mensen die dichtbij landbouwpercelen wonen, gemiddeld iets gezonder lijken te zijn dan personen die daar verder vandaan wonen. De Gezondheidsraad komt tot dezelfde conclusies¹³. In genoemde uitspraak wordt overwogen dat ook het Ctgb de bevindingen van RIVM heeft bevestigd.

⁵ ARRvS 19 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3023

⁶ ARRvS 23 november 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3387

⁷ ARRvS 2 augustus 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2959

⁸ ARRvS 6 december 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4523

⁹ ARRvS 24 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1353

¹⁰ ARRvS 2 november 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3160

¹¹ ARRvS 25 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:269

¹² RIVM Rapport 2019-0052 Onderzoek Blootstelling Omwonenden (OBO) *Bestrijdingsmiddelen en omwonenden Samenvattend rapport over blootstelling en mogelijke gezondheidseffecten*

¹³ Gezondheidsraad, *Vervolgadvies gewasbescherming en omwonenden*, 2010/10, Den Haag 2020, p. 36

Nu bollenteelt ook gepaard gaat met inzet van gewasbeschermingsmiddelen die niet mogen worden toegepast op voedselgewassen, zijn de conclusies van het OBO rapport in zoverre ook representatief te noemen voor teelt van voedselgewassen. Gelet hierop zijn er vooralsnog geen aanwijzingen dat sprake is van gezondheidsrisico's vanwege het wonen nabij agrarische gronden.

Ook in een recente uitspraak van maart dit jaar, heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland geoordeeld dat een kleinere afstand kan worden aangehouden, mits dit op basis van zorgvuldig en op locatie toegesneden onderzoek deugdelijk kan worden gemotiveerd¹⁴.

In veel van de genoemde uitspraken wordt daarbij ook steeds het belang van het aanbrengen van een vanggewas of een andere vorm van afscherming benadrukt in situaties waarin sprake is van een korte onderlinge afstand of zelfs aan elkaar grenzende tuinen en gewaspercelen.

In onderhavig rapport is conform de huidige jurisprudentielijn het locatiespecifieke onderzoek vastgelegd, waarbij alle specifieke omstandigheden van het geval zijn betrokken.

5.3. Aandachtzones

Zoals aangegeven in paragraaf 1.2 hanteert de Afdeling bestuursrechtspraak standaard een aandachtzone van 50 meter. Bij ontwikkelingen waarbij driftgevoelige functies en agrarisch bestemde percelen op kortere afstand gelegen zullen zijn, dient middels locatiespecifiek onderzoek te worden nagegaan of wordt voldaan aan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De afstand van 50 meter is blijkens een uitspraak uit 2002¹⁵ gebaseerd op het toenmalige beleid van de provincie Gelderland voor de goedkeuring van ruimtelijke ontwikkelingen waarbij gevoelige functies nabij boomgaarden en boomteeltpercelen aanwezig zouden zijn (de 'Handreiking bestemmingsplannen').

Ten tijde van dat beleid gold op grond van artikel 13 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1963, het daarop gebaseerde Lozingenbesluit open teelt en veehouderij en de bijbehorende Regeling testmethoden driftarme doppen Lozingenbesluit open teelt en veehouderij, een verplichting om driftreductie toe te passen van minimaal 50%. Op grond van het huidige Activiteitenbesluit dient standaard een driftreducerende techniek te worden gehanteerd van minimaal 75%, een norm die kortom de helft strenger is geworden¹⁶, waardoor bedoelde afstand van 50 meter thans minstens kan worden gehalveerd tot 25 meter. Hierbij is ook van belang dat bedoelde 50 meter werd gehanteerd in een tijd dat gewasbeschermingsmiddelen waren toegelaten welke nu al geruime tijd vanwege herbeoordelingen onder het regime van de Biocidenverordening zijn uitgefaseerd, terwijl nieuwe middelen met een lagere potentiële schadelijkheid en lagere persistentie hiervoor in de plaats zijn gekomen.

Bedoelde afstand van 50 meter is verder gebaseerd op gewasbehandeling bij boomteelt en in boomgaarden. Zoals reeds aan de orde is gekomen in paragraaf 3.3, is bij dergelijke teelten het risico

¹⁴ Rechtbank Midden Nederland 19 maart 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:1048

¹⁵ ARRvS 24 juli 2002, ECLI:NL:RVS:2002:AE5754

¹⁶ Zie ook paragraaf 3.1.

op drift groter, omdat dan opwaarts en zijwaarts kan worden gespoten en bepaalde behandelingen ook plaatsvinden buiten het volbladseizoen, waardoor bladeren in het gewas geen aanvullende driftreductie bieden.

Nu in onderhavige situatie geen rekening behoeft te worden gehouden met opwaarts of zijwaarts spuiten, is het gerechtvaardigd om een aandachtszone van 12,5 meter aan te houden.

5.4. Afstanden

Als voorgaande systematiek wordt toegepast op onderhavige situatie, dan kan niet worden voldaan aan een onderlinge afstand van 12,5 meter tussen de agrarisch bestemde gronden ten noordoosten en ten zuidoosten van de beoogde woonpercelen. Langs deze perceelranden mag tot op de perceelgrens worden gespoten.

Aan de westzijde kan rekening worden gehouden met de wegbreedte (circa 18 meter), de breedte van de watergang (breedte kadastraal perceel watergang is circa 8,5 meter) en bijbehorende teeltvrije zone van minimaal/worst case 1 meter. Dit komt dan in totaal uit op 27,5 meter onderlinge afstand. Aan deze zijde is enkel voor de tuin(en) voorzien in een haag. Immers hier bevindt zich ook de ontsluiting naar de nieuwe woningen. Gelet op deze relatief grote onderlinge afstand is het acceptabel om de ontsluiting niet af te schermen.

Op de relevante grenzen tussen de agrarische percelen en de tuinen bij de nieuwe woningen wordt in het plan voorzien in de realisatie van een vanggewas. Mede gelet op de jurisprudentie welke is aangehaald in paragraaf 5.2 is toepassing van afscherming ook geaccepteerd in het kader van de ruimtelijke ordening¹⁷. Hierbij is verder van belang dat een windhaag erkend is als driftreducerende techniek; een windhaag staat als zodanig op de 'lijst met indeling van spuittechnieken in DriftReducerende Techniek-klassen' (DRT-lijst) van de Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT) van 6 december 2021.

Aangezien geen rekening behoeft te worden gehouden met de bespuiting van houtachtige gewassen, zal bedoelde afscherming niet bladhoudend behoeven te zijn. Immers er zal geen sprake zijn van gewasbehandeling buiten het bladseizoen. In de lente, zal sprake zijn van zeer lage gewashoogten, waarop de spuithoogte ook zal worden aangepast. In lijn daarmee zal ook een vanggewas waarin de bladvorming nog niet volledig is voltooid al voldoende afscherming bieden. Verder is relevant dat op de lagere spuithoogten ook aanwezige terreinruwheid in de vorm van grassen en onkruiden onder de haag ook nog afschermend zullen werken op deze lage spuithoogten.

In lijn hiermee kan het volgende voorschrift cq. voorwaardelijke verplichting worden gebruikt voor onderhoud en instandhouding van dit beoogde vanggewas langs perceelranden waar een tuin is gelegen op een afstand van minder dan 50 meter tot een agrarisch perceel:

¹⁷ Vergelijk in dit verband ABRvS 28 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3904, waarin is overwogen dat aannemelijk is dat een driftreducerende voorziening bestaande uit dubbele hagen leidt tot een ruime driftreductie.

“Het is verboden onbebouwde gronden in deze bestemming te gebruiken voor regulier menselijk verblijf, tenzij op perceelranden die direct of indirect grenzen aan agrarisch bestemde gronden is voorzien van een vanggewas. Het vanggewas dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. minimaal 90% dicht bladoppervlak;
2. minimaal een overhoogte van 0,5 meter boven het te bespuiten gewas en de hoogste in werking zijnde spuitdop;
3. aanwezigheid van horizontale aaneengeslotenheid (tussen bomen/struiken van het vanggewas);
4. aanwezigheid van verticale aaneengeslotenheid met uitzondering van de onderzijde van de windhaag welke tot een hoogte van maximaal 30 cm openingen mag bevatten (vanwege afsterven onderste bladeren door concurrentie met grassen en onkruiden).”

6. Resumé en conclusie

Onderhavige notitie is opgesteld in verband met het bouwplan voor negen vrijstaande woningen aan de Hogelandseweg nabij 1 te Biggekerke.

Dit enerzijds om na te gaan of de nieuwe woningen zouden kunnen leiden tot beperkingen bij de exploitatie van de omliggende agrarische gronden en anderzijds om na te gaan of in en om de betrokken woningen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geboden.

Alhoewel er op dit moment geen door de Afdeling bestuursrechtspraak geaccepteerd blootstellingsmodel voorhanden is, kan in kwalitatieve zin een uitspraak worden gedaan over de mate van blootstelling door de 50 meter zone welke de Afdeling bestuursrechtspraak hanteert als aandachtzone te extrapoleren naar actuele wet- en regelgeving en naar teeltscenario's waarbij uitsluitend neerwaarts gespoten wordt. Dit betekent dat voor opwaarts en zijwaarts spuiten een aandachtsafstand van 25 meter kan worden gehanteerd en voor uitsluitend neerwaarts spuiten een afstand van 12,5 meter kan worden aangehouden.

Gelet op het geldende planologische regime kan neerwaarts spuiten als representatieve situatie worden beschouwd.

Onderhoud en instandhouding van het reeds in het bouwplan opgenomen vanggewas op de relevante erfgrenzen kan als (voorwaardelijke) verplichting worden opgenomen.

Op deze wijze zal op de betrokken woonpercelen worden voldaan aan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, waarbij geen sprake zal zijn van een aantasting van de exploitatiemogelijkheden van omliggende agrarische gronden.